

❖ บทอาศิรวาท ❖

เฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง
๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

○	สิบสอง
พระบรมราช
หลายสิบปี
ทั้งทรงห่วง	สิงหาคม
ชนนี
ทรงงานหนัก
คุณค่าทัน	บังคมบาท
พันปีหลวง
ประจักษ์ทรง
คนสูงวัย
○	ธนาкарสมอง
ผู้เกษียณกลับ
ปัญญาส
เทิดถวายชัย	ของพระองค์
ช่วยชาติโชติ
พระเลิศล้ำ
พระทรงศรี	ทรงรองรับ
โรจน์เรืองไส
พันปีโล
ทิฆายกา

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า นายอนุชา พิษยนันท์ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
คณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ณ วันที่ ๒๕ เดือนกันยายน ๒๕๖๔

ธนาการ จุลสาร
สมอง

สื่อสร้างสัมพันธ์

สรรค์สร้างสังคม

บทบรรณาธิการ

เดือนสิงหาคมของทุกปี วุฒิสภาธนาคารสมอง น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่พระราชทาน พระราชดำรัสให้นำผู้ที่เกษียณอายุที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ มีสุขภาพดี และพร้อมที่จะอุทิศตนทำงาน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่หวังผลตอบแทนส่วนตน และเป็นพลังร่วมในการพัฒนาประเทศ โดยวุฒิสภาฯ ได้ดำเนินงานตามพระราชดำรัสมาตลอดระยะเวลา ๒๑ ปี จนมีผลงานเป็นรูปธรรมและเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน ทั่วประเทศ และในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาของ สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ ขอพระองค์ทรงมีพระพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ ทรงพระเจริญ ยั่งยืนนาน **“ที่ชาຍุกา โหตุ นาถปรมราชินี”**

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-๒๐๑๙ หรือ โควิด-๑๙ ยังคงมีการแพร่กระจาย ไปยังจังหวัดต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จุฬาสรรณาการสมอง ฉบับนี้ จึงขอเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดสำคัญ ที่ช่วยสร้างชีวิตวิถีใหม่ให้สอดคล้องกับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและวิถีชีวิต ของคนในคอลัมน์ “สารพันสรรหามาฝาก” เรื่อง **“ชีวิตวิถีใหม่ เริ่มต้นที่ตัวเรา (๒)”** ซึ่งเป็นบทความต่อจากฉบับที่แล้ว และในโลกยุคใหม่ที่อยู่ท่ามกลางวิกฤติจากการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะรวม ๑๐ ประการ เพื่อฝ่าฟันวิกฤติไปด้วยกัน และสังคมอยู่รอดได้อย่างยั่งยืน ในคอลัมน์ “ก้าวทันโลก” เรื่อง **“ผู้นำในโลกวิกฤติ ช่วงเปลี่ยนผ่าน”**

นอกจากนี้ ยังมีเรื่องที่น่าสนใจเกี่ยวกับการสร้างโอกาส และความเสมอภาค และการลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ ระดับพื้นที่ ในบทความประจำฉบับเรื่อง **“บ้านมั่นคงชุมชนแพ...**

เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนของชุมชน” เป็นการบริหารจัดการบ้านมั่นคงร่วมกันของของผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน จากไม่มีที่อยู่อาศัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยการ จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ สหกรณ์ กองทุนต่าง ๆ ขึ้นมารองรับ โครงการ/กิจกรรม จนกระทั่งเกิดกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย มีที่ดินเป็นของตนเอง และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ที่นำไปสู่ความยั่งยืนของชุมชน รวมทั้งบทความการเรียนรู้ และตัวอย่างการนำไปใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่ความยั่งยืน เป้าหมายที่ ๕ การบรรลุความเสมอภาค ระหว่างเพศ และให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน เรื่อง **“วังจันทร์ cook & coff ร้านกาแฟสร้างโอกาส ให้คนหลังกำแพง”** ที่ทัศนสถานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้โอกาสผู้ต้องขังหญิงได้ฝึกทำงานและสร้างอาชีพ ก่อนที่จะออกไปใช้ชีวิตหลังจากออกจากเรือนจำ เพื่อให้ มีทักษะการประกอบอาชีพสุจริตต่อไป และ **“เลียบเรียง เคียงรั้ววุฒิสภา”** ที่นำเสนอกิจกรรม/การทำงาน ของวุฒิสภาฯ และภาคีเครือข่ายในพื้นที่

เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ วุฒิสภาฯ ได้ลดการเดินทางออกจากบ้านและ การขับเคลื่อนงานในพื้นที่ ตามมาตรการของ ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และมูลนิธิ พัฒนาไท (มพท.) ได้เล็งเห็นว่า สามารถใช้ช่วงเวลานี้ เติบโตเต็มความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือความรู้อื่น ๆ ที่น่าสนใจ ผ่านการสื่อสารออนไลน์ ระบบชุม (Zoom) เพื่อให้วุฒิสภาฯ แต่ละจังหวัด ได้เติมเต็มองค์ความรู้ใหม่ ๆ มีการพบปะพูดคุย และหารือแนวทางในการทำงานหลังจากวิกฤต โควิดคลี่คลายลง

สุดท้ายนี้ ขอให้ทุกท่านรักษาสุขภาพ และปรับตัว กับวิถีการดำเนินชีวิตรูปแบบใหม่นี้ เพื่อให้เกิด ประโยชน์กับตัวท่านเอง และการขับเคลื่อนงาน ของวุฒิสภาฯ

ผู้นำ ในโลกวิกฤต ช่วงเปลี่ยนผ่าน

มหาวิกฤติไวรัสโคโรนา จะเรียกว่า นำยุคเข้าสู่ยุค New Normal หรือ New Abnormal อะไรก็แล้วแต่บรรดานักวิชาการจะลองวิชากัน แต่ยังคงไม่มีใครเถียงว่า โลกกำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญยิ่งอีกครั้งหนึ่ง ในประวัติศาสตร์อันยาวนานของมนุษยชาติที่ทุกอย่างไม่เหมือนเดิม ต้องตั้งต้นใหม่กันจากศูนย์และไม่มีวันกลับไปเหมือนเดิมได้อีกต่อไป เราเผชิญกับวิกฤติการณ์ต่าง ๆ อันมาจากปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน ที่แก้ไขด้วยความรู้ความเชี่ยวชาญที่สะสมกันมาในเวลาอันยาวนานแต่เก่านั้นไม่ได้ผลแล้ว ต้องเรียนรู้กันใหม่ ต้องรู้ไปแก้ไข รู้กันใหม่แก้กันใหม่อยู่ตลอดเวลา สังคมที่อยู่รอดได้อย่างยั่งยืนในยุคนี้คือ สังคมที่มีความยืดหยุ่น เปิดโอกาส และสร้างสถานะแวดล้อมให้อื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันของสังคมในแนวราบ ในทุกระดับของสังคม เรียนรู้ที่จะยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวเองให้อยู่รอดได้อย่างยั่งยืน สังคมที่ไม่ยอมรับต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ไม่ยอมปรับตัวตนเองให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของโลกสมัยใหม่ เปรียบเสมือนไดโนเสาร์เต่าล้านปีที่นับวันจะต้องสูญพันธุ์ไป

ในโลกยุคใหม่เรื่องนี้ เป็นสังขธรรมที่พิสูจน์กันได้แล้วทางวิทยาศาสตร์ตามกฎของดาร์วินที่ค้นพบว่า สิ่งมีชีวิตทั้งหลายที่อยู่รอดได้คือสิ่งมีชีวิตที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีที่สุด ไม่ใช่ผู้ที่มีอำนาจหรือความรู้มากที่สุด ที่น่าเป็นห่วงมากในช่วงการเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญที่สุดของมนุษยชาติครั้งนี้คือ สิ่งมีชีวิตที่มีอิทธิพลทั้งในโลกและสังคมไทยที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง มักจะเป็นกลุ่มคนที่มีพละนุภาพ รวมศูนย์อำนาจ มีกำลังทางด้านกายภาพ อิทธิพลครอบงำในระบบอุปถัมภ์ มีผลงานศึกษาทางวิชาการมากมายที่ชี้ให้เห็นว่า องค์กรที่สามารถอยู่รอดได้อย่างยั่งยืน ในท่ามกลางวิกฤติจากการเปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะรวม ๑๐ ประการ ดังนี้

๑. ความสุจริต เทียงธรรม น่าเชื่อถือ อดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา คนที่ ๓๔ Dwight David Eisenhower เคยกล่าวไว้ว่า คุณสมบัติที่ดีที่สุดของผู้นำคือ ความสุจริต เทียงธรรม อย่างไม่มีข้อกังขา หากปราศจากคุณสมบัตินี้ ไม่มีทางสร้างความสำเร็จที่แท้จริงให้เกิดขึ้นมาได้ ไม่ว่าในกรณีใด ๆ เราจะหวังให้พวกพ้องบริวารไม่คดโกงได้อย่างไร หากเราโกงเสียเอง ขาดความสุจริตเทียงธรรมเสียเอง ในลักษณะคุณธรรมคือ คุณต้องทำ ผมไม่ทำ

๒. ความมั่นใจในตนเอง ผู้นำที่สามารถ จำเป็นต้องมีความมั่นใจว่า คนในบังคับบัญชาทำตามที่ตนสั่งการ ไม่จำเป็นต้องมีความมั่นใจมากเกินไป แต่อย่างน้อยต้องพอที่จะสร้างความเชื่อถือเชื่อฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา

๓. สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่น การสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่น ไม่มีอะไรดีไปกว่าการทำให้ตนเป็นแบบอย่างที่ดีในยามที่ต้องเผชิญกับความยากลำบาก ทุกคนหันมามองดูว่า ผู้นำเผชิญกับมันอย่างไร ผู้นำในยามวิกฤติต้องแสดงความเยือกเย็น ความคิดเชิงบวกให้ทุก ๆ คนเห็น คิดบวกภายใต้ความกดดัน ยกระดับการกระตุ้นแรงจูงใจให้สูงขึ้น หากการกระทำของเรา สร้างแรงบันดาลใจให้คนผิมนมากขึ้น เรียนรู้มากขึ้น ลงมือทำมากขึ้น ก็นับได้ว่าเรามีสถานะผู้นำที่แท้จริง สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและรับมือกับความท้าทายในอนาคตได้

๔. ความมุ่งมั่นกระตือรือร้น ความมุ่งมั่นเอาใจใส่ต่องานที่ทำอย่างเต็มที่ ทำให้เราได้รับความนับถือจากเพื่อนร่วมงานและทำงานด้วยพลังที่มากขึ้น ทำงานดีขึ้น หากเราไม่มุ่งมั่นเอาใจใส่กับงานที่ทำ ก็เป็นการยากยิ่งที่จะกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานทำงานกันอย่างเต็มที่

๕. การเป็นนักสื่อสารที่ดี ตราบใดที่เราไม่สามารถสื่อให้เข้าใจกันได้ว่า ภาพสุดท้ายของการทำงาน ที่เป็นเป้าหมายของความสำเร็จคืออะไร มีแนวทางที่ต้องปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างไร เราจะเป็นผู้นำที่ดีไม่ได้ นักสื่อสารที่ดีเป็นผู้นำที่ดีได้ คำพูดสร้างแรงบันดาลใจคน สามารถชักจูงให้เขาทำสิ่งที่คิดไม่ถึงได้

๖. ความสามารถในการตัดสินใจ นอกจากมีวิสัยทัศน์ยาวไกลแล้ว ผู้นำที่ดีต้องมีความสามารถในการตัดสินใจอย่างถูกต้องถูกเวลา การตัดสินใจของผู้นำมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวมมาก ก่อนตัดสินใจจึงต้องคิดรอบคอบ และเมื่อตัดสินใจแล้วจะต้องยืนหยัดอยู่กับมันอย่างไม่ยอมท้อถอย

๗. ความรับผิดชอบในผลงาน ผู้นำที่ดีควรเป็นผู้ยอมรับคำตำหนิให้มากกว่าที่ควรจะได้รับในกรณีทำงานล้มเหลว และรับผิดชอบให้น้อยกว่าที่ควรได้รับจากผลสำเร็จของงาน จะต้องทำให้

แน่ใจได้ว่า ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนมีความรับผิดชอบในผลงานของตน หากเขาทำได้ก็ตบหลังแสดงความชื่นชมเขา หากมีปัญหา ก็หาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน

๘. การมอบหมายงานและพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพ ผู้นำต้องกระจายงานให้ผู้อื่นช่วยทำ ตนเองทำเฉพาะเรื่องที่สำคัญมาก ๆ เท่านั้น ต้องจัดสรรทรัพยากรให้พวกเขาอย่างพอเพียง ติดตามผลงาน สนับสนุนให้สามารถบรรลุเป้าหมาย ให้โอกาสเข้าร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ

๙. ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม Steve Job เคยกล่าวไว้ว่า สิ่งที่แยกความเป็นผู้นำออกมาจากผู้ตามก็คือ ความคิดที่สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ผู้นำต้องคิดนอกกรอบเป็น จนเกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ที่จะนำมาใช้ให้เกิดความเป็นจริง ตามเป้าหมายที่คิดได้ไว้

๑๐. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ผู้นำต้องสร้างความรู้สึกรู้ใจเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา นำเสียดายผู้นำส่วนใหญ่ มักมีวิธีการทำงานแบบเผด็จการ ขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นโดยสิ้นเชิง เนื่องจากพวกเขาขาดความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับลูกน้อง การทำความเข้าใจในปัญหาความทุกข์ร้อนของพวกเขา เป็นก้าวแรกของการที่จะกลายเป็นผู้นำที่ดีได้ แต่กระนั้นก็ยังไมพองจนกว่าจะได้ใช้ความพยายามอย่างมากที่จะแก้ปัญหาให้พวกเขาได้อย่างแท้จริง

สังคมปัจจุบัน ต้องการสถานะผู้นำที่มีคุณลักษณะดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง สำคัญที่สุดเหนือสิ่งอื่นใดทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นแผนมีโครงการ มีเงินทุน อะไรต่ออะไรมากมายเพียงใด ในยามวิกฤตอันเกิดจากการปรับตัวของสังคมที่ต้องเปลี่ยนผ่านเข้าสู่โลกยุคใหม่ การบริหารงานแบบที่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปวัน ๆ แบบเดิม ๆ แม้จะมีประสิทธิภาพแค่ไหน แต่ไร้ทิศทางหรือเป้าหมายที่พึงปรารถนาาร่วมกันในอนาคต นับว่านอกจากจะไม่สร้างความอยู่ดีมีสุขของประชาชนได้อย่างยั่งยืนในอนาคตแล้ว ยังสิ้นเปลืองทรัพยากร

บ้านมั่นคงชุมแพ... เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนของชุมชน

บ้านมั่นคงเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เกิดขึ้นจากความร่วมมือร่วมใจของกลุ่มประชาชนที่มีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย เทศบาลเมืองชุมแพมองเห็นปัญหาและไม่ทอดทิ้งชาวบ้าน และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. ทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง ประสานความร่วมมือ งบประมาณ เพื่อผลักดันให้องค์กรชุมชนก้าวไปสู่เป้าหมาย คนมีที่อยู่อาศัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี รากฐานมั่นคง และครอบครัวเป็นปึกแผ่น ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หน่วยงานภาครัฐ ประชาสังคมอื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น นับเป็นต้นแบบ “ชุมชนจัดการตนเองเข้มแข็ง” ที่เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

จุดเริ่มต้น

เมืองชุมแพห่างจากตัวเมืองขอนแก่นประมาณ ๘๐ กิโลเมตร เป็นชุมทางหรือศูนย์กลางการคมนาคมระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปสู่ภาคเหนือ จึงเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจแห่งหนึ่งของขอนแก่น เป็นย่านการค้าที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้คนจากจังหวัดต่าง ๆ และประเทศเพื่อนบ้าน เข้ามาทำมาหากิน

ที่ชุมแพ เป็นผลให้เมืองขยายตัวอย่างต่อเนื่อง อสังหาริมทรัพย์ทั้งที่ดิน ที่อยู่อาศัยและค่าเช่าบ้านก็ขยับราคาสูงขึ้น ซึ่งหนึ่งในคนจำนวนไม่น้อยที่ตัดสินใจย้ายมาปักหลักเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ที่ชุมแพ คือ **นางสนอง รวยสูงเนิน** หรือ “แม่สนอง” ชาวอำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการขยายตัวของเมืองชุมแพ มีอาชีพหาเช้ากินค่ำ อยู่ห้องเช่าที่คับแคบและอุดอูญจนกระทั่งในปี ๒๕๔๖ รัฐบาลมีนโยบายแก้ปัญหาสังคมและความยากจน โดยให้ผู้เดือดร้อนที่ยากจนมาลงทะเบียนรับความช่วยเหลือกับเทศบาลเมืองชุมแพ เมื่อโอกาสมาถึงแม่สนองจึงไม่รีรอที่จะเข้าร่วมลงชื่อ และถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย

เมื่อคนจนเป็นเจ้าของการพัฒนา

แม่สนองพร้อมกับชาวบ้านในชุมชนที่ต้องการที่อยู่อาศัย เข้าร่วมทำงานกับเทศบาลเมืองชุมแพ รับหน้าที่ออกสำรวจข้อมูลความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลทั้งหมด ซึ่งเป็นเมืองแรกขอประเทศไทย ที่สำรวจเรื่องดังกล่าว รัฐบาลมอบหมายให้ พอช. สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ภายใต้อำนาจ “โครงการ

บ้านมั่นคง” ที่มีแนวคิดให้องค์กรชุมชนที่เป็นผู้เดือดร้อนเข้ามามีบทบาทหลักเป็นเจ้าของการพัฒนา จัดการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ร่วมกับ อปท. และภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยมีรูปแบบการพัฒนาที่หลากหลายตามลักษณะปัญหาและความต้องการ และต้องได้รับความเห็นชอบจากทุกฝ่าย จึงเป็นจุดเริ่มต้นให้เทศบาลเมืองชุมแพ ร่วมกับ พอช. และกลุ่มผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย จัดตั้ง **“คณะกรรมการบ้านมั่นคงเมืองชุมแพ”** หรือ **“คณะกรรมการเมือง”** โดยมีนายกเทศมนตรีเมืองชุมแพเป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชนเป็นกรรมการ ซึ่งเป็นตัวแทนภาคประชาชนประมาณร้อยละ ๘๐ เพื่อวางแผนและหาทางแก้ไขร่วมกัน

ร่วมมือกันทุกฝ่ายในการแก้ปัญหา

ภายหลังจากสำรวจข้อมูลแล้ว คณะกรรมการเมืองเปิดเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนกันอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ข้อมูลที่สำรวจมาเป็นประเด็นอภิปรายร่วมกัน และจัดกลุ่มชาวบ้านตามประเภทความเดือดร้อน เช่น กลุ่มบ้านเช่า กลุ่มครอบครัวขยาย กลุ่มบุกรุกที่ดินรัฐ เป็นต้น เพื่อทำความเข้าใจปัญหา และแนวคิด หลักการทำงาน และกระบวนการของโครงการบ้านมั่นคง รวมทั้งศึกษาดูงานกับ พอช. และนำความรู้มาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทชีวิตและพื้นที่ของตนเอง โดยเริ่มจากแบ่งกลุ่มผู้เดือดร้อนทั้ง ๓๖๕ ครัวเรือน เป็น ๘ โครงการตามความสมัครใจ ได้แก่ **ปรับปรุงในที่ดินเดิม** ๑ โครงการ คือ บ้านมั่นคงสว่างแสงศรี **เช่าที่ดินราชพัสดุเพื่อก่อสร้างบ้าน** ๓ โครงการ ได้แก่ บ้านมั่นคงร่มเย็น บ้านมั่นคงสว่างพัฒนา และบ้านมั่นคงหนองคะเน และ**ซื้อที่ดินเอกชนเพื่อย้ายไปอยู่อาศัยใหม่** ๔ โครงการ ได้แก่ บ้านมั่นคงสวนไผ่ บ้านมั่นคงพัฒนา บ้านมั่นคงกุดชุมแพพรานราษฎร และบ้านมั่นคงสามัคคีแหลมทอง

เมื่องานเริ่มเดินหน้า แต่ละชุมชนได้จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อเป็นทุนตั้งต้นในการผ่อนชำระสร้างบ้าน ซื้อที่ดิน และเป็นสวัสดิการพื้นฐาน ซึ่งการออมทุกเดือนของแต่ละชุมชนจะมีลักษณะเดียวกัน ได้แก่ **ออมหุ้นหรือสัจจะ**ตามที่แต่ละชุมชนกำหนด **ออมสมทบเพื่อขอสินเชื่อ** ร้อยละ ๑๐ ของวงเงินสินเชื่อ **ออมสมทบซื้อที่ดิน** ร้อยละ ๑๐ ของวงเงินซื้อที่ดิน **ออมกองทุนสวัสดิการ** วันละบาท เพื่อเป็นสวัสดิการเกิด เจ็บ ตาย ภัยพิบัติ ผู้สูงอายุ กู้ยืมเพื่อการศึกษา และส่งเสริมอาชีพ และ**ออมกองทุนรักษากันภัย** จำนวน ๒๒๐ บาทต่อปี เพื่อเป็นเงินทุนสำรองกรณีเกิดภัยพิบัติ ทั้งนี้ แต่ละครัวเรือนต้องส่งเงินให้กลุ่มออมทรัพย์ประมาณ ๑,๒๐๐-๑,๘๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับวงเงินสินเชื่อซื้อที่ดินและสร้างบ้าน โดยมีคณะกรรมการแต่ละชุมชนเป็นผู้ดูแลและบริหารจัดการกองทุน ทั้งการรับ-จ่ายเงิน/สวัสดิการ ทำบัญชี และการกู้ยืมของสมาชิก

ขณะเดียวกัน เทศบาล พอช. และชุมชนได้ร่วมกันเลือกแปลงที่ดินสำรวจสิทธิ ออกแบบผัง ภายใต้อำนาจและข้อตกลงการใช้พื้นที่ให้มีการดูแลซึ่งกันและกัน **ตามเงื่อนไขความจำเป็นและเหมาะสมกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่** **ความสามารถในการจ่ายของแต่ละคน** และ**ความสมัครใจของคนในชุมชน** มีการออกแบบพื้นที่ใช้สอยส่วนกลางร่วมกัน และจัดตั้งคณะทำงานในชุมชนเป็นทีมช่าง ทีมออมทรัพย์ ทีมกองเลข และทีมสนับสนุนกระบวนการประสานงานร่วมกับภาคีหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐยังช่วยเสริมทักษะและองค์ความรู้ที่จำเป็นให้แก่ชุมชน อาทิ การวางแผนตรวจรับงานก่อสร้าง และสร้างกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของโครงการ และพร้อมที่จะเป็นแกนหลักในการดำเนินงานด้วยตนเอง

ฝันที่เป็นจริง

ภายหลังจากที่ชุมชนรวมกลุ่มกันออมเงินอย่างต่อเนื่องประมาณ ๒ ปี สมาชิกบ้านมั่นคงเมืองชุมแพ ทั้ง ๘ โครงการ ได้แต่งตั้งคณะทำงานในชุมชน ร่วมกับเทศบาล และ พอช. เพื่อตรวจรับงานก่อสร้าง ตรวจเช็คและคุมสต็อกวัสดุก่อสร้าง และอนุมัติด้วยตนเอง และเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ บ้านมั่นคงร่มเย็นได้ฤกษ์ในการลงเสาเอก “บ้าน” ของตนเอง และค่อย ๆ ทอยลงเสาเอกจนครบทุกโครงการ ซึ่ง พอช. สนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างสาธารณูปโภค (ถนน ไฟฟ้า ประปา) ทั้ง ๘ โครงการ รวม ๒๓,๕๔๐,๐๐๐ บาท และวงเงินสินเชื่อก่อสร้างบ้าน จำนวน ๕๘,๗๑๔,๙๑๔ บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๒ บาทต่อปี ระยะเวลาใช้คืน ๑๕ ปี

ชุมแพมุ่งสู่เมืองไร้ชุมชนแออัด

แม้ว่าโครงการบ้านมั่นคงในระยะแรกสามารถสร้างความมั่นคงในที่อยู่อาศัยให้คนจนเมืองได้ และมุ่งหวังจะเป็นเมืองไร้ชุมชนแออัด แต่ในความเป็นจริง ความต้องการที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในเขตเมืองยังไม่หมดลง จากการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยในเมือง เมื่อปี ๒๕๕๐ พบว่าผู้มีรายได้น้อยประมาณ ๖๐๐ ครัวเรือนต้องการที่อยู่อาศัย จึงเตรียมการเข้าสู่กระบวนการบ้านมั่นคงระยะที่สอง ที่เรียกว่า **“โครงการ ๙”** ประกอบด้วย ๕ โครงการ ได้แก่ บ้านมั่นคง ชัยพฤกษ์ บ้านมั่นคงบ้านคือชีวิต บ้านมั่นคงวิมานดิน บ้านมั่นคงอยู่เจริญสุข และบ้านมั่นคงโนนโพธิ์ทอง โดยทุกภาคส่วนร่วมกันทำงานด้วยการแบ่งกลุ่ม จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ การสรรหาแปลงที่ดิน และออกแบบที่อยู่อาศัย จนเกิดเป็นแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยทั้งเมืองชุมแพ และเตรียมเสนอขออนุมัติงบประมาณ

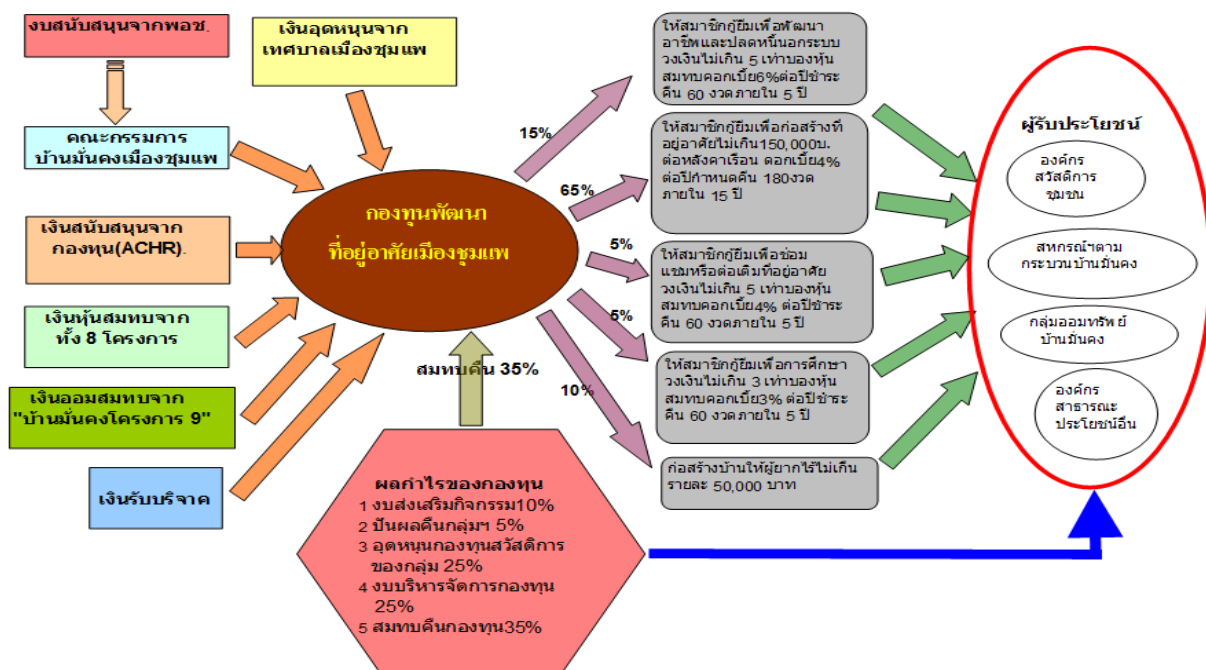
ก่อกำเนิดกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ

เมื่อเตรียมความพร้อมที่จะขอสนับสนุนงบประมาณจาก พอช. เรียบร้อยแล้ว กลับพบอุปสรรคที่สำคัญคือ พอช. มีงบประมาณไม่เพียงพอกับความต้องการของชุมชนทั่วประเทศ คณะกรรมการเมืองและเทศบาลจึงได้ตั้ง **“กองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ”** หรือ **“กองทุนเมือง”** ขึ้น โดยระดมทุน

จากภาคีเครือข่าย อาทิ เงินออมสะสมจากโครงการบ้านมั่นคงเทศบาล พอช. และมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัยเอเซีย (ACHR) รวมเป็นทุนประเดิมประมาณ ๓ ล้านบาทบาท เพื่อให้โครงการเดินหน้าต่อไปได้ เป็นแหล่งทุนให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงได้ง่าย ยืดหยุ่น คล่องตัว และไม่ต้องรอตตามระเบียบของภาครัฐ เช่น พัฒนาอาชีพ ใช้หนี้ นอกระบบ เป็นต้น และใช้ในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ของเมือง หรือเกิดเหตุฉุกเฉิน/วิกฤติการณ์ที่คุกคามเครือข่ายทั้งเมือง ซึ่งเงินกองทุนเมืองมาจากหลายแหล่ง ได้แก่ ทุนประเดิมเงินออมสมทบของ ๑๓ โครงการ ดอกผลจากการลงทุนในกองทุนนารวมและกองทุนน้ำดื่ม และเงินบริจาค

ทั้งนี้ การบริหารจัดการกองทุนเมืองชุมแพไม่เหมือนที่ใดคือ **หนึ่ง** นำเงินออมสมทบของ ๑๓ โครงการ มาสมทบกองทุนเมือง และกองทุนสวัสดิการเครือข่ายเมือง **สอง** อนุมัติเงินเฉพาะโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณแล้วเท่านั้น แต่อยู่ระหว่างรอเบิกจ่ายตามขั้นตอน **สาม** จัดตั้ง **“คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ”** หรือ **“คณะกรรมการกองทุนเมือง”** ที่มีแม่สนองเป็นประธาน และสมาชิกทั้ง ๑๓ โครงการ เป็นกรรมการ และ **สี่** การคานอำนาจหรือถ่วงดุลกันระหว่างคณะกรรมการเมืองที่มีอำนาจอนุมัติและดูแลการใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมของเมืองชุมแพ กับคณะกรรมการกองทุนเมือง ทำหน้าที่กำกับดูแลสมาชิกและการจัดทำบัญชี/การเบิกจ่าย และสร้างดอกผลให้กองทุนในลักษณะ **“คนคุมเงินไม่สามารถใช้เงิน ส่วนคนใช้เงินไม่ได้คุมเงิน”** ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีธรรมาภิบาล และเป็นที่เชื่อถือของสมาชิก

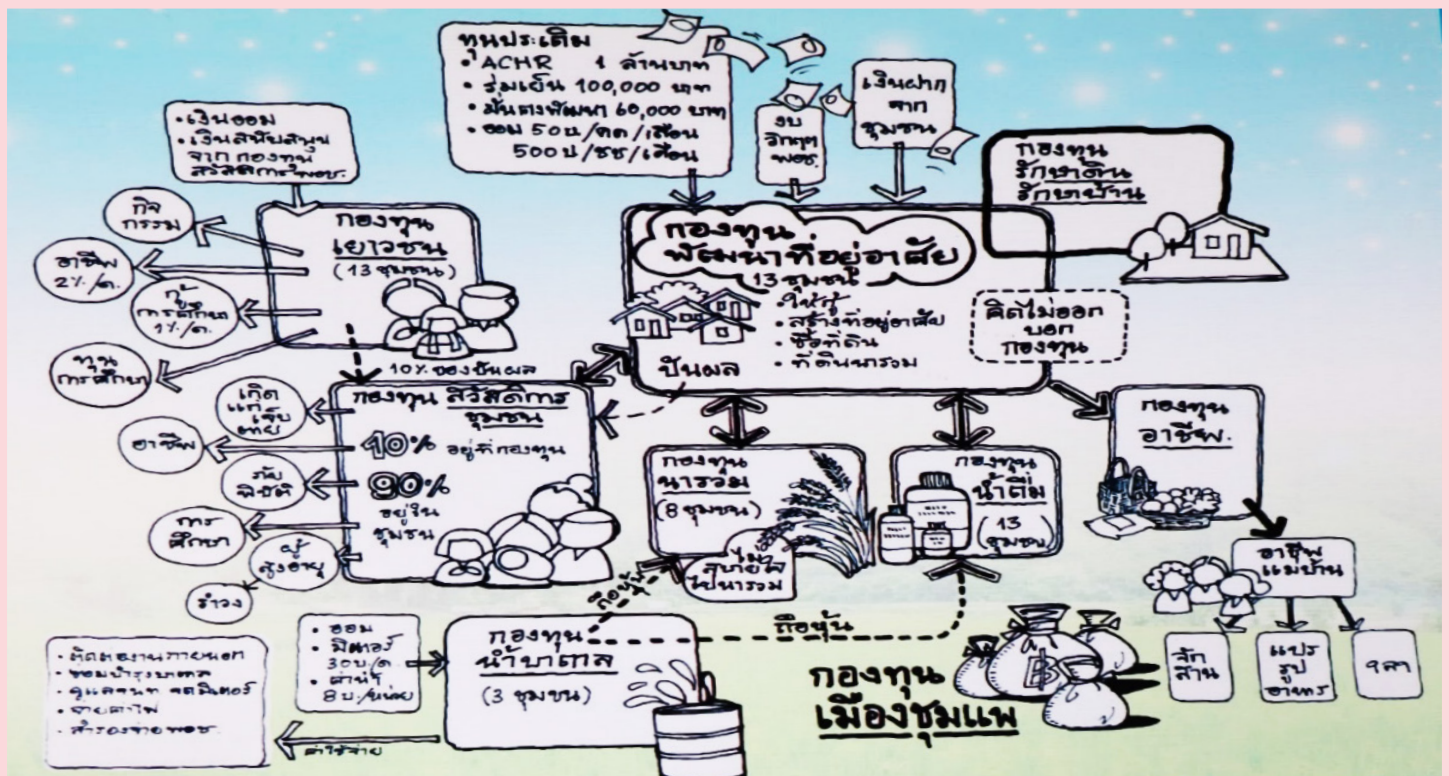
แผนภูมิการบริหารกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ

ส่งมอบสวัสดิการให้คนชุมแพด้วยกองทุนสวัสดิการเครือข่ายเมืองชุมแพ

นอกจากกองทุนเมืองที่เป็นกองทุนระดับเมืองแล้ว ยังมี**กองทุนสวัสดิการเครือข่ายเมืองชุมแพ** ที่เป็นเงินสนับสนุนจาก พอช. เทศบาลเงินร้อยละ ๑๐ ของกองทุนสวัสดิการวันละบาททั้ง ๑๓ ชุมชน และเงินปันผลจากกองทุนเมืองและกองทุนเยาวชน ซึ่งสมาชิก ๑ รายสามารถมอบสวัสดิการให้ผู้ได้รับประโยชน์ ๕ ราย ทั้งในหรือนอกเครือข่ายบ้านมั่นคง ตามเจตนารมณ์ของระบบสวัสดิการชุมแพที่ **“ต้องการให้เป็นการช่วยเหลือสังคม ดูแลกันของคนในเมืองชุมแพ”** โดยมอบสวัสดิการเกิด รายละ ๕๐๐ บาท เจ็บป่วยรักษาในโรงพยาบาล ครั้งละ ๓๐๐ บาท ไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี และเสียชีวิต ๒,๐๐๐ บาท

ยกระดับชุมชนเมืองสู่ความมั่นคงของชีวิต

บ้านคือรากฐานของชีวิต เมื่อชุมชนมีบ้านเป็นของตนเองแล้ว สิ่งที่มาคือหนี้สินจากการสร้างบ้าน จึงต้องต่อยอดด้วยการสร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ด้วยการใช้ทุนจากกองทุนเมืองเป็นร่มใหญ่ แดงกิ่งก้านสาขาออกไปสู่กิจกรรมต่าง ๆ ที่กระจายผลประโยชน์สู่สมาชิกทุกเพศทุกวัย ได้แก่

๑. โครงการลงขันนารวมและกองทุนนารวม สมาชิกบ้านมั่นคงส่วนใหญ่มีอาชีพดั้งเดิมเป็นเกษตรกรหรือทำนา ต้องการมีที่นาสำหรับปลูกข้าว และพืชผักสวนครัวของชุมชน เพื่อเป็นอาชีพเสริม สร้างรายได้และความมั่นคงทางอาหาร รวมทั้งเป็นที่ดินสำรอง (Land Bank) เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของลูกหลานในอนาคต ประกอบกับมีการประกาศขายที่นาในเขตเทศบาล จำนวน ๓๘ ไร่ ราคา ๒.๖ ล้านบาท จึงปรึกษา พอช. และตกลงร่วมกันซื้อที่นา โดย พอช. ให้กู้เงินจำนวน ๒ ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓ บาทต่อปี กำหนดชำระภายใน ๕ ปี ส่วนที่เหลือเป็นเงินจากการขายหุ้นและกองทุนเมือง

ปัจจุบัน มีการจัดตั้ง **“คณะกรรมการนารวม”** และ **“กองทุนนารวม”** เพื่อบริหารจัดการที่นา แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน **ส่วนแรก** กองทุนเมืองดูแลนารวมจำนวน ๑๐ ไร่ ทำนาปีละ ๒ ครั้ง และ**ส่วนที่เหลือ** แบ่งเป็นแปลงเล็ก ๆ ให้สมาชิกเช่าทำนาและปลูกพืชสวนครัว คิดค่าเช่าเป็นผลผลิต ๑ ส่วนที่เหลือ ๒ ส่วนเป็นของผู้เช่า โดยขายข้าวให้กับสมาชิกชุมชนในราคาโรงสี และราคาตลาดสำหรับคนภายนอก

๒. วิสาหกิจชุมชน “โรงน้ำดื่มบ้านมั่นคงเมืองชุมแพ” จุดเริ่มต้นมาจากชุมชนต้องการทำธุรกิจที่มีความยั่งยืนและเมืองชุมแพมีการขยายตัว จึงเห็นว่าการทำน้ำดื่มน่าจะเป็นสินค้าที่ขายได้ตลอดเวลา และทำการสำรวจคุณภาพน้ำบาดาล

ทั้ง ๑๓ โครงการ พบว่า คุณภาพน้ำบ้านมั่นคงชัยพฤกษ์ดีที่สุดที่สุด จึงเริ่มระดมทุนจำนวน ๑๐๐ หุ้น หุ้นละ ๗,๐๐๐ บาท รวม ๗๐๐,๐๐๐ บาท จัดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน **“โรงน้ำดื่มบ้านมั่นคงเมืองชุมแพ”** ในปี ๒๕๕๕ แต่ด้วยมาตรฐานที่สูงของโรงงาน ทำให้เงินทุนไม่พอ จึงต้องระดมทุนเพิ่มจากกองทุนเมือง งบคุณภาพชีวิตจาก พอช. และ “กองทุนน้ำดื่ม” รวมเป็นเงินทุนตั้งต้นกว่า ๒ ล้านบาท โดยร่วมกันจัดทำแผนธุรกิจผ่านกระบวนการออกแบบและวิเคราะห์ กับเครือข่ายบ้านมั่นคง สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) เทศบาล และ พอช. ปัจจุบัน มีการปันผลคืนสมาชิกและผู้ถือหุ้นทุกปี และผู้ซื้อน้ำดื่ม นอกจากนี้ ยังมี **“กองทุนน้ำบาดาล”** ที่เกิดขึ้น ต่อเนื่องจากโรงน้ำดื่ม เป็นการออมของสมาชิก เงินรายเดือน จากค่ามิเตอร์น้ำ และระบบถังบาดาล โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้ กำหนดกติกาการใช้เงินกองทุน อาทิ การติดต่อประสานงาน ซ่อมบำรุง ระบบ เจ้าหน้าที่ ค่าไฟฟ้า และสำรองจ่ายคืน พอช.

๓. กองทุนอาชีพ ในปี ๒๕๕๙ ศูนย์รัตนภาได้จัดสรร งบประมาณ จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท นำไปซื้อวัตถุดิบ อุปกรณ์ และบรรจุภัณฑ์ ในการส่งเสริมอาชีพ ๓ อย่าง ได้แก่ กระเป่า/ ตะกร้าสานจากเส้นพลาสติก หน่อไม้ดอง และขนม จากนั้นชุมชน ๖ โครงการ ได้รวมเงินออมตามความสมัครใจสมทบเป็นกองทุน อาชีพ เพื่อให้สมาชิกกู้ยืมไปพัฒนาอาชีพและมีกอบรมอาชีพต่าง ๆ โดยกองทุนอาชีพจะสนับสนุนค่าวิทยากรและวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ สมาชิก และเป็นตัวกลางในการซื้อวัตถุดิบ ขายและรับออเดอร์ มากระจายให้สมาชิก

๔. กองทุนสวัสดิการเด็กและเยาวชนเมืองชุมแพ เกิดจาก เงินสมทบจากกองทุนเมือง เงินสนับสนุนจากภาคีหน่วยงาน และ เด็กและเยาวชนจาก ๕ ชุมชน จำนวน ๒๓๑ คน ร่วมส่งเงินออม พร้อมกับพ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อบ่มเพาะนิสัยรักการออม และเป็นสายใย ความสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของเครือข่ายบ้านมั่นคง อย่างสม่ำเสมอ กองทุนมีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกอบ อาชีพ และสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชน ในเมืองชุมแพ เช่น นักสื่อสารมวลชนน้อย บ้านเด็กเมืองชุมแพ และกิจกรรมเยาวชน ๓ ดี เป็นต้น

๕. กลุ่มบ้านมั่นคงรางวัลย้อนยุค เป็นกิจกรรมการพบปะ สังสรรค์และการรางวัลของผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย ให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี และรางวัลตามที่สาธารณะ อาทิ ถนนคนเดิน โดยเปิดหมวดรับบริจาคจากสมาชิกและประชาชนทั่วไป จนก่อเกิดเป็นกองทุนสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุ

มอบสิ่งดี ๆ กลับคืนสู่สังคม

ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ กองทุนเมืองได้ทำหน้าที่ เป็นตาข่ายรองรับและช่วยบรรเทาวิกฤตการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งเมือง โดยคณะกรรมการเมืองมีมติให้คืนเงินร้อยละ ๙๐ ของกองทุนเมือง

ไปยังแต่ละโครงการ และคงเหลือเงินเพียงร้อยละ ๑๐ หรือครัวเรือนละ ๕๐๐ บาท ในการขับเคลื่อนกิจกรรมของเมืองต่อไป ซึ่งแต่ละครัวเรือน จะได้เงินคืนประมาณ ๕,๐๐๐-๖,๐๐๐ บาท ตามยอดเงินที่ออมไว้ และกำชับให้คืนเงินแก่สมาชิกโดยเร็ว อีกทั้งได้จัดซื้อข้าวเปลือก ๕ ตัน เป็นเสบียงอาหารสำรองให้สมาชิกที่ได้รับความเดือดร้อน นอกจากนี้ กองทุนสวัสดิการเมืองยังได้จัดซื้อหน้ากากผ้า หน้ากากอนามัย และเจลแอลกอฮอล์ แจกจ่ายให้สมาชิกทั้งหมดในการดูแลป้องกัน ตัวเอง

สิ่งท้าทายยังรออยู่ข้างหน้า

ท่ามกลางการอยู่รอดในเมืองเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง แม่ฮ่องสอนและชุมชนยังคงไม่ว่างเว้นจากการพัฒนาชุมชน ต่อไป โดยมีแนวคิดการปลูกพืชโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ จากโซลาร์เซลล์ ที่เชื่อมต่อกับระบบหัวจ่ายน้ำเพื่อการเกษตร การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยปรับพื้นที่นาบางส่วนหนึ่ง เป็นตลาดและเก็บผลผลิตในแปลงเกษตร ตะกร้าละ ๑๐๐ บาท การจัดโปรแกรมศึกษาดูงานประเด็นพัฒนาต่าง ๆ ของบ้านมั่นคงชุมแพ อย่างน้อย ๒ วัน ๑ คืน โดยบริโภคอาหาร และผลผลิตจากชุมชน และต่อยอดขยายผลต้นทุนที่มีอยู่ ในชุมชน อาทิ ปรับเปลี่ยนกองทุนให้เป็นธนาคารเพื่อคนจน อย่างเต็มรูปแบบ โดยใช้กำลังสนับสนุนที่สำคัญคือ เครือข่าย เยาวชนในพื้นที่ที่กำลังศึกษามหาวิทยาลัยของชุมชนอย่างไม่ขาดสาย ทั้งการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ โซเชียลมีเดีย และการติดต่อ สื่อสารข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ นับเป็นความท้าทายที่จะก้าวไป ให้ถึงจุดหมายในอนาคตข้างหน้า

การนำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

กล่าวได้ว่าเครือข่ายบ้านมั่นคงเมืองชุมแพ เป็นพื้นที่ ที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้อย่างชัดเจน ด้วยศาสตร์การระเบิดจากข้างในของผู้เดือดร้อน ที่เป็นผู้เล่นหลัก ในการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยและยกระดับคุณภาพชีวิต ของตนเอง และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ **มุ่งเน้น การพึ่งตนเองเป็นหลัก** ชุมชนให้ความสำคัญกับการออมในกลุ่ม จนเกิดกองทุนเมือง กองทุนสวัสดิการ และกองทุนอื่นๆ **มีความพอประมาณ** สมาชิกแต่ละชุมชนจะประเมินรายได้ รายจ่าย และการออมเงินสำหรับส่งคืนกองทุนต่าง ๆ อีกทั้ง

สร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชน ด้วยการวางแผนและเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงหรือความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การซื้อที่ดินรวมเป็นที่ดินสำรอง การสร้างโรงน้ำดื่ม เป็นต้น และ**ใช้หลักความมีเหตุผล**ในการบริหารจัดการโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ การใช้จ่ายงบประมาณ และวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ ข้อดี และข้อด้อยอย่างรอบด้าน

อย่างไรก็ตาม เทศบาลและชุมชน**ดำเนินงานบนพื้นฐานของข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสร้างการเรียนรู้ต่อเนื่อง** โดยสำรวจข้อมูลและสภาพปัญหาความเดือดร้อนของผู้มีรายได้น้อยทั้งเมืองชุมแพอย่างละเอียด อีกทั้งการจัดโครงสร้างและบริหารโครงการอย่างมี**คุณธรรมตามหลักธรรมาภิบาล** **ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้**ในทุกขั้นตอน ชุมชนและภาคีเครือข่ายมีกลไกการทำงานหลายระดับ และถ่วงดุลอำนาจระหว่างคณะกรรมการด้วยกันเอง

มุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลจากการพัฒนาพื้นที่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เครือข่ายบ้านมั่นคงเมืองชุมแพ มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งที่อยู่อาศัย สวัสดิการ การประกอบอาชีพ และความมั่นคงทางการเงิน นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ยั่งยืนที่เป็น**เป้าหมายหลัก เป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและการตั้งถิ่นฐานที่ครอบคลุม ยั่งยืน** สมาชิกเครือข่ายบ้านมั่นคงมีที่อยู่อาศัยคงทนถาวร ไม่แออัด ถูกสุขลักษณะ และสาธารณูปโภคครบครัน และ**เป้าหมายที่ ๑๗ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน** มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอกชุมชน ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและยกระดับคุณภาพชีวิต และ**เป้าหมายรอง** ชุมชนมีโครงการและกิจกรรมที่ช่วยให้คนมีรายได้เพิ่มขึ้นและรายจ่ายลดลง เช่น โครงการลงขันนารวม และกองทุนนารวม มีผลประกอบการที่เป็นบวกและพืชผักสวนครัวปลอดสารพิษ และปลูกไม้ยืนต้น สนับสนุน**เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความจนในทุกรูปแบบ เป้าหมายที่ ๒ ขจัดความหิวโหย เป้าหมายที่ ๑๓ การปฏิบัติการเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ** และ**เป้าหมายที่ ๑๕ การใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน** ผู้สูงอายุ

กลุ่มบ้านมั่นคงร่วมวางแผนยุทธศาสตร์และร่วมร่วมกัน ซึ่งเป็นการออกกำลังกายให้สุขภาพกายแข็งแรงและสุขภาพใจที่ดี ตาม**เป้าหมายที่ ๓ สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี** ชุมชนบ้านมั่นคงมีแม่สนอง เป็นผู้นำหญิงและ ประธานคณะกรรมการกองทุนเมือง และประธานชุมชนแต่ละโครงการส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง สอดรับกับ**เป้าหมายที่ ๕ ความเท่าเทียมทางเพศ** โรงน้ำดื่มผลิตน้ำสะอาด มีคุณภาพ ตรงตามมาตรฐาน และได้รับสัญลักษณ์ อย. มีบ่อน้ำบาดาลเป็นของชุมชน และพนักงานเป็นผู้ที่อยู่ในชุมชน สอดคล้องกับ**เป้าหมายที่ ๖ น้ำสะอาด และสุขาภิบาล เป้าหมายที่ ๘ งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ** และ**เป้าหมายที่ ๑๒ การบริโภคและการผลิตอย่างรับผิดชอบ** โดยชุมชนทั้ง ๑๓ โครงการสร้างบ้านให้ผู้ยากไร้ ซึ่งเป็นบุคคลทุพพลภาพ ขาดโอกาส และมีรายได้ไม่มีเพียงพอต่อการกู้สินเชื่อ ซึ่งสนับสนุน**เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำ** และชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างพี่น้อง ดูแลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และคืนเงินให้สมาชิกทุกคนตามสัดส่วนเงินที่ออมไว้ จนได้รับการยอมรับว่าเป็นต้นแบบ “ชุมชนจัดการตนเองเข้มแข็ง” ที่เป็นรูปธรรม ที่มุ่งสู่**เป้าหมายที่ ๑๖ สันติภาพ ความยุติธรรม และสถาบันเข้มแข็ง**

บทส่งท้าย

ความสำเร็จของเครือข่ายบ้านมั่นคงเมืองชุมแพ ประกอบด้วย**ทุนทางกายภาพ** ชุมชนมีที่อยู่เป็นของตนเอง มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และมีแหล่งทุนของตนเองจากการออมภายในชุมชน และ**ทุนทางสังคม** คือ ศักยภาพและประสบการณ์ร่วม ๑๖ ปี ในการเรียนรู้กระบวนการพัฒนาชุมชน การลองผิดลองถูก และความสัมพันธ์ของภาคีเครือข่ายภายในและภายนอกชุมชน อีกทั้งการได้รับโอกาสและการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีต่าง ๆ อาทิ พอช. เทศบาล ช่วยให้ชุมชนมีทักษะและองค์ความรู้ที่จำเป็นในการพัฒนาชุมชน อาทิ การจัดตั้งกลุ่ม/กองทุน การวางแผนธุรกิจและตรวจรับงาน การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของโครงการ และทักษะความพร้อมที่จะเป็นแกนหลักในการดำเนินการต่าง ๆ ด้วยตนเอง นับเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเมืองชุมแพอย่างไม่หยุดนิ่งและก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน สามารถตอบโจทย์ชุมชนจัดการตนเองเข้มแข็ง และเป็นต้นแบบการทำงานของชุมชนอื่น ๆ ให้สามารถนำไปปรับใช้ได้ตามแต่ละบริบทต่อไป

ชีวิตวิถีใหม่

ชีวิตดี... เริ่มที่เรา ๒

ฉบับที่แล้วได้พูดถึงการปรับตัวและปฏิบัติตนในชีวิตวิถีใหม่ให้เป็นนิสัยในบริบทต่าง ๆ ทั้งการใช้ชีวิตในบ้าน ไปตลาด และไปวัด ซึ่งแต่ละบริบทจะมีวิถีที่คล้ายและแตกต่างกันบ้าง แต่สิ่งที่สำคัญคือ การรักษาความสะอาดสิ่งของเครื่องใช้ที่หยิบจับบ่อย ๆ การป้องกันตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม และการรักษาระยะห่างทางสังคม ก็จะช่วยให้เราปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดี สำหรับฉบับนี้จะมากล่าวถึงการปรับรูปแบบการใช้ชีวิตและพฤติกรรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมี ๔ แนวคิดสำคัญที่ช่วยสร้างชีวิตวิถีใหม่ให้ทุกคนรอดพ้นจากวิกฤติโควิด-๑๙ ไปด้วยกัน ดังนี้

๑. สร้างสุขอนามัยส่วนตัว

สุขอนามัยส่วนตัวเป็นพื้นฐานของสุขภาพร่างกายระดับบุคคล ที่มีความสำคัญต่อการสร้างชีวิตวิถีใหม่ของตนเอง และการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันของคนในครอบครัว ประกอบด้วย ๓ แนวทาง ได้แก่

๑.๑ ดูแลร่างกายให้สะอาดเสมอ เป็นพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดี ไม่ให้ติดเชื้อหรือนำเชื้อไปแพร่สู่ผู้อื่น สามารถป้องกันตัวจากการแพร่กระจายเชื้อโรคและความเจ็บป่วยเบื้องต้น และมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ โดยสุขอนามัยส่วนตัวที่ต้องดูแลเป็นประจำ ได้แก่ การล้างมือด้วยน้ำและสบู่ และเจลแอลกอฮอล์ ก่อนและหลังทำกิจกรรมต่าง ๆ ล้างเท้าเมื่อกลับถึงบ้าน หรือหลังเดินลุยพื้นที่น้ำขัง รวมทั้งตัดเล็บมือเล็บเท้าให้สั้นอยู่เสมอ อาบน้ำ เช้า-เย็น หรือหลังการทำงานที่สัมผัสสิ่งสกปรก สถานที่ที่มีความเสี่ยงติดเชื้อสะสมหลังจากทำกิจกรรมนอกบ้าน โดยต้องเป่าผมและหนังศีรษะให้แห้งสนิททุกครั้ง และแปรงฟันแบบแห้งโดยไม่ต้องจุ่มน้ำทั้งก่อนและขณะแปรงฟันอย่างน้อย ๒ นาที และหลังแปรงฟันก็ไม่ต้องบ้วนน้ำ เพียงเช็ดฟองที่เกาะอยู่รอบปากออก จะช่วยให้ฟลูออไรด์เคลือบผิวฟันได้นาน ทั้งนี้ ควรเลือกยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ที่มีความเข้มข้นอย่างน้อย 1,000 ppm และใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ

๑.๒ ทำพื้นที่บ้านให้สะอาดอยู่เสมอ เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของสุขอนามัยส่วนตัว ช่วยป้องกันโรคต่าง ๆ บ้านดูเรียบร้อย เป็นระเบียบ ทำความสะอาดง่าย และคนในบ้านมีความสุข โดยการเปิดประตูหน้าต่างทุกบานทุกวัน วันละ ๑-๒ ชั่วโมง เก็บข้าวของเครื่องใช้ให้เป็นระเบียบทุกครั้งที่ใช้เสร็จตามประเภทการใช้งาน ทำความสะอาดห้องต่าง ๆ ภายในและบริเวณรอบบ้านเป็นประจำสม่ำเสมอ และเลือกนํ้ายาทำความสะอาดที่เหมาะสม เช่น กระจกใช้นํ้าส้มสายชู ผสมนํ้า พื้นลามิเนต/สแตนเลสใช้นํ้าผสมเบกิ้งโซดาและแอมโมเนีย หินอ่อนใช้นํ้าร้อนผสมนํ้าส้มสายชู เบกกิ้งโซดา เป็นต้น หมั่นตัดหญ้ารอบบ้าน การกำจัดและแยกขยะให้ถูกวิธี ด้วยการทิ้งขยะแยกประเภท นำขยะกลับมาใช้ใหม่/รีไซเคิล หรือขยะย่อยสลายได้นำไปทำปุ๋ย ทั้งนี้ มีเทคนิคการทำความสะอาดพื้นผิวด้วยการพ่นผ้าเช็ด ๔ ครั้ง เช็ดทีละด้าน สามารถเช็ดได้ถึง ๘ ด้าน ทำให้เช็ดได้สะอาดและไม่ต้องนำไปซักบ่อย

๑.๓ สร้างนิสัยการกินให้สะอาดปลอดภัย จะช่วยในการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่มีอาหารเป็นสื่อและเป็นสุขนิสัยที่ดีในการบริโภค ทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ และลดการเจ็บป่วย ได้แก่ การกินอาหารร้อนทุกครั้ง ใช้ช้อนกลางส่วนตัว ล้างมือก่อนกินอาหารเป็นประจำ เลือกกินอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ ด้วยการปรุงอาหารด้วยตนเอง และใส่ใจการเตรียมอาหาร อาทิ ล้างผักก่อนเนื้อสัตว์ แยกมีดและเขียงสำหรับหั่นผักและเนื้อสัตว์ ทำความสะอาดภาชนะและช้อนส้อมทุกครั้งหลังกินอาหารทันที เพื่อลดการสะสมของเชื้อโรค แมลงวันและสัตว์ต่าง ๆ ทั้งนี้ ควรเปลี่ยนฟองน้ำล้างจานบ่อย ๆ และแยกฟองน้ำสำหรับล้างแก้วและล้างจานออกจากกัน เนื่องจากฟองน้ำเป็นแหล่งสะสมเชื้อโรคที่สกปรกที่สุดในบ้าน รวมถึงการล้างจานข้ามของเด็กเล็กให้ถูกวิธีด้วย

๑๒ ธนาคารออม

❖ **ตั้งรับชีวิตวิถีใหม่** โดยการยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ก็จะสามารถตั้งรับและปรับตัวได้เร็ว รวมถึงการมองเห็นทางออกหรือวิธีการแก้ไขปัญหาเชิงรุก จึงควรศึกษา เรียนรู้ และติดตามข้อมูลที่เกิดขึ้นจากแหล่งข้อมูลที่ต้องและน่าเชื่อถือ จะช่วยให้สามารถจำแนก แยกแยะ และกำหนดทิศทางการดำเนินชีวิตได้ดีขึ้น และการรักษาพื้นฐานในการดำเนินชีวิตให้ดี ได้แก่ การกิน การนอน ออกกำลังกาย และมีช่วงเวลาที่พักผ่อนหย่อนใจ

❖ **มองโลกในแง่ดีด้วยความเป็นจริง** โดย (๑) มองสถานการณ์ในช่วงวิกฤตจะอยู่เพียงระยะหนึ่ง ทำให้มองเห็นแสงสว่างที่ปลายทาง (๒) มองเห็นโอกาสในสถานการณ์ที่เป็นข้อจำกัดใหม่ ซึ่งต้องอาศัยความคิดที่ยืดหยุ่นในการจัดการความเครียดและการตั้งรับที่ดี เช่น มีเวลาออกกำลังกาย หรือพบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นให้ชัดเจน และ (๓) ควรพัฒนาตัวเองอย่างไรในข้อจำกัดใหม่ที่เกิดขึ้น มีบทเรียนอะไรที่สามารถเรียนรู้หรือให้ข้อคิดอะไรบ้าง ก็จะเกิดจุดหมายในชีวิต ซึ่งเป็นวิธีจัดการสถานการณ์ในเชิงรุก ที่ปรับตัวไปสู่โลกอนาคตในวิถีวิถีใหม่

๔. สร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง

เมื่อเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหรือรุนแรง ย่อมเกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและความเป็นอยู่ จึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมรับมือกับทุกความเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถปรับตัวและอยู่รอดได้อย่างทันทั่วทั้งและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๔.๑ **การรับมือกับภาวะเศรษฐกิจ** ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการเงินและการออมเงิน เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและรับมือกับภาวะฉุกเฉินได้ทันอย่างไม่ประมาท โดย

❖ **ประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเอง** เพื่อให้รู้ฐานะการเงิน สามารถวางแผน และออมเงินในอนาคต โดยการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย จัดหมวดหมู่ของค่าใช้จ่าย ทำรายการหนี้สินทั้งหมด การชำระหนี้ และตรวจสอบเงินในบัญชีธนาคาร

❖ **วางแผนการออมเงิน** โดยการปรับพฤติกรรมให้มีเงินออมด้วยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ยับยั้งชั่งใจ ไม่จำเป็นอย่าถอน แยกบัญชีเงินเก็บกับบัญชีใช้จ่ายออกจากกัน ทั้งนี้ เทคนิคการออมคือเก็บก่อนใช้ทีหลัง เมื่อมีรายได้ควรแบ่งมาออมไว้ก่อน ที่เหลือค่อยนำมาใช้จ่าย ซ่อปเท่าไรเก็บเท่านั้น และเก็บเหรียญหรือธนบัตรที่ชอบ อาจจะเริ่มทีละน้อยแล้วสะสมเรื่อย ๆ อันเป็นการสร้างวินัยให้มีเงินเก็บเป็นประจำ

❖ **บริหารจัดการหนี้สิน** โดยการจัดประเภทของหนี้สินที่มีอยู่สำรวจอัตราดอกเบี้ยและยอดการชำระหนี้ขั้นต่ำของแต่ละก้อน เรียงลำดับความสำคัญจากหนี้ที่มีดอกเบี้ยสูงสุด ชำระหนี้อย่างมีวินัย ไม่เพิ่มหนี้ก้อนใหม่ เปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเพื่อจ่ายขั้นต่ำ และบอกสถานการณ์หนี้สินให้คนในครอบครัวรับทราบ ทั้งนี้ ต้องระมัดระวังหนี้บัตรเครดิตที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการออมแล้วควรวางแผนการออมเพื่อการใช้จ่ายอย่างมั่นคง ทั้งเงินออมระยะสั้น (๑-๒ ปี) สำหรับใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ระยะกลาง (๒-๑๐ ปี) สำหรับสร้างความมั่นคง และระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) เพื่อใช้ในวัยเกษียณ โดยหน่วยงานที่ช่วยเหลือด้านการออม-การเงิน ได้แก่ กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสำรองชีพ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน โทร. ๑๒๑๓ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โทร. ๑๑๖๖ และมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคและชมรมหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล โทร. ๐-๒๒๔๘-๓๗๓๔-๓๗

สร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง

แต่ละวันที่ใช้ชีวิตด้วยความเคยชิน หากเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หรือรุนแรง ย่อมเกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและความเป็นอยู่ ดังนั้นหากหันมาให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง จะสามารถปรับตัวอยู่รอดในวิถีวิถีใหม่ได้อย่างทันทั่วทั้ง

การสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับรับมือกับความเปลี่ยนแปลงประกอบไปด้วย

1. การรับมือกับภาวะเศรษฐกิจ
2. การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงโลกปัจจุบัน
3. การสร้างภูมิคุ้มกันไปกับส่วนรวม

๔.๒ การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงโลกปัจจุบัน

สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตวิถีใหม่ ส่งผลให้คนปรับรูปแบบการใช้ชีวิต เกิดพฤติกรรมและความต้องการใหม่ ๆ ขึ้นในสังคม จึงควรหาความรู้เพิ่มเติมและพัฒนาทักษะใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งมีแหล่งเรียนรู้สำหรับพัฒนาทักษะทั่วประเทศ เช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด และกรมการจัดหางาน เป็นต้น

๔.๓ การสร้างภูมิคุ้มกันไปกับส่วนรวม

ชุมชนร่วมมือร่วมใจกันนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และทรัพยากรในท้องถิ่นมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อเกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพให้คนในชุมชนมีรายได้เลี้ยงดูตนเอง จนเกิดเป็นชุมชนเข้มแข็งที่พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

จากที่กล่าวมาทั้งหมด เป็นการปรับรูปแบบการใช้ชีวิต และพฤติกรรมให้สอดคล้องและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ซึ่งทุกคนสามารถนำไปปรับใช้ตามบริบท และพฤติกรรมของตนเอง จนสามารถดำรงอยู่กับชีวิตวิถีใหม่ได้อย่างมีความสุข มีสุขภาวะที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจต่อไป

(แผนภาพประกอบในหน้า ๒๐)

ที่มา : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ประมวลและเรียบเรียงโดย สสช.

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษา “วังจันทร์ cook & coff ร้านกาแฟสร้างโอกาสให้คนหลังกำแพง”

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ บทบาทของเพศหญิง และเพศทางเลือกอื่น ๆ โดยการออกกฎหมายและนโยบายต่าง ๆ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ และยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ความคุ้มครองแก่เพศหญิง เพศชาย และเพศพิเศษ หรือบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ และยุทธศาสตร์การพัฒนสตรี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อสร้างสังคมเสมอภาค ปราศจากการเลือกปฏิบัติ สตรีมีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคงปลอดภัย ร่วมสร้างชาตินาสมัย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังมีกลุ่มเปราะบางและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม อาทิ “ผู้ต้องขังหญิง” ที่ต้องการโอกาสและการยอมรับจากสังคม จึงต้องมีการเสริมพลัง สร้างศักยภาพ ให้โอกาส และพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข และไม่ถูกเลือกปฏิบัติ

เรือนจำกลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ปรับปรุงเรือนจำเก่าเป็นร้านกาแฟ “ร้านวังจันทร์ cook & coff” โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินงาน และให้ผู้ต้องขังมีส่วนร่วมในการคิดและออกแบบการบริหารจัดการภายในร้าน โดยมีผู้ต้องขังหญิง ๕ คน สลับกันทำงานในตำแหน่งพนักงานชงเครื่องดื่ม รับออเดอร์ และเสิร์ฟสินค้าที่ขายภายในร้าน อาทิ เครื่องดื่ม เบเกอรี่ และผลิตภัณฑ์ของผู้ต้องขังในเรือนจำ ทั้งนี้ เพื่อฝึกอาชีพและทักษะการทำงานจริงให้ผู้ต้องขังหญิงที่ใกล้พ้นโทษ สะสมเงินทุนในการประกอบอาชีพสุจริตหลังจากพ้นโทษ ส่งผลให้ผู้ต้องขังหญิงรู้สึกถึงคุณค่าแห่งตน กลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ และมีภูมิคุ้มกันไม่หวั่นไหวกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

กระบวนการดำเนินงานร้านวังจันทร์ cook & coff มีดังนี้

๑. **รับสมัครผู้ต้องขัง** เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังหญิงที่สนใจเปิดธุรกิจหรือประกอบอาชีพร้านกาแฟ สมัครเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพการทำกาแฟ

๒. **ฝึกอบรม** เรือนจำประสานวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา เครือข่ายภาคเอกชน ในการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

๓. **คัดเลือกผู้ต้องขังเพื่อฝึกปฏิบัติงานนอกเรือนจำ** โดยจัดตั้งคณะทำงานและศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (Care) ภายในเรือนจำ ที่มีผู้บัญชาการเรือนจำเป็นประธาน ดำเนินการพิจารณากลั่นกรองและคัดเลือกผู้ต้องขังก่อนการพ้นโทษ ๓ เดือน ให้ฝึกปฏิบัติงานที่ร้านกาแฟ เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้ (๑) เป็นผู้ต้องขังที่ไม่มีเงิน และไม่มีญาติ (๒) เป็นผู้ต้องขังชั้นดีขึ้นไป (๓) เหลือระยะเวลาพ้นโทษตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๑ ปี ๖ เดือน และ (๔) มีภูมิสำเนาในพื้นที่

๔. **ฝึกปฏิบัติงาน** เรือนจำมีระเบียบการปฏิบัติงานภายนอกเรือนจำ ดังนี้ (๑) ปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา ๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. โดยมีเจ้าหน้าที่เรือนจำ ๑ คน ควบคุมดูแลผู้ต้องขังหญิง ๕ คน ก่อนและหลังเข้าเรือนจำต้องตรวจค้นตัวผู้ต้องขังอย่างละเอียดทุกครั้ง (๒) ผู้ต้องขังหญิงทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบเช่นเดียวกับอยู่ในเรือนจำ คือ ห้ามจับเงินและเครื่องมือสื่อสารทุกชนิด ห้ามญาติพูดคุยในขณะที่ปฏิบัติงาน หรือสามารถพูดคุยได้เฉพาะจุดนัดพบที่กำหนดไว้เท่านั้น ต้องขออนุญาตจากผู้คุมทุกครั้งหากต้องไปทิ้งขยะนอกเรือนจำ และมีการเพิ่มโทษเมื่อกระทำความผิดซ้ำ

ผลการดำเนินงาน ผู้ต้องขังหญิงได้รับความรู้และทักษะอาชีพตามความถนัด มีการพัฒนาศักยภาพตนเอง และคุณภาพชีวิตระหว่างอยู่ในเรือนจำ ฝึกความเพียร ความอดทน สร้างรายได้ระหว่างถูกคุมขังจากเงินปันผล รับจ้าง และจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าราชทัณฑ์ สามารถส่งเงินกลับไปเลี้ยงดูครอบครัว และเก็บออมเงิน เพื่อเป็นทุนสำหรับการประกอบอาชีพเมื่อพ้นโทษ เป็นการสร้างคุณค่า ความมั่นใจ และความภาคภูมิใจให้กับผู้ต้องขังหญิง และเตรียมความพร้อมในการทำงานก่อนกลับสู่สังคมภายนอก รวมทั้งลดการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่พ้นโทษ

ปัจจุบัน เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ต่อยอดร้านกาแฟวังจันทร์สู่ร้านอาหาร “เรือนพัสดิ” โดยใช้บ้านพักผู้บัญชาการเรือนจำหลังเก่าปรับแต่งให้ชั้นล่างเป็นร้านอาหาร และชั้น ๒ เป็นพิพิธภัณฑ์จัดแสดงความเป็นมาของกรมราชทัณฑ์ และภาพวาดการลงโทษผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ ยังขยายแนวคิดการส่งเสริมอาชีพและการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ต้องขังหญิงก่อนพ้นโทษไปยังเรือนจำจังหวัดต่าง ๆ อาทิ ร้านกาแฟ Miss Coffee ทณฑสถานหญิงนครราชสีมา ร้าน Cafe De Cook ทณฑสถานหญิงชลบุรี และร้าน cook & coff เรือนจำกลางราชบุรี

วังจันทร์ Cook & Coff ร้านกาแฟสร้างโอกาสให้คนหลังกำแพง

วัตถุประสงค์

- สร้างอาชีพในเรือนจำให้แก่ผู้ต้องขังหญิง
- สร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้ต้องขัง
- ตัดขาดความยากจน เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ

กระบวนการดำเนินงาน

- เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังหญิงสมัครรับการฝึกอาชีพ แต่ละด้านความชอบของแต่ละคน
- ฝึกอบรมวิชาชีพด้านต่าง ๆ โดยวิทยากรที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญ มาสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติในเรือนจำ
- จัดตั้งศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (Care) ภายในเรือนจำ
- ฝึกปฏิบัติงานจริง

การใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- เสริมสร้างองค์ความรู้ตลอดเวลา
- ใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ
- สร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้ต้องขัง
- มีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการร้านกาแฟ
- ส่งเสริมการต่อยอดศักยภาพของผู้ต้องขัง

ผลการดำเนินงาน

- ผู้ต้องขังหญิงได้รับความรู้จากการฝึกอบรมด้านอาชีพตามความถนัดและความชอบ
- มีรายได้จากเงินปันผลที่มาจากกำไรที่ขายของ

ความเชื่อมโยงสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและยุทธศาสตร์ชาติ

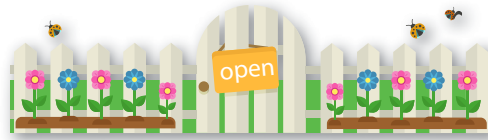
5 GENDER EQUALITY

SDG : เป้าหมายที่ ๕ - บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน
๕.๑ . ยุติการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิงและเด็กผู้หญิงทุกคน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านสร้างโอกาสและความเสมอภาคในสังคม

"เลียบเรื่อ

เก็กรั วุฒิอาสา"

ด้านการส่งเสริมอาชีพ ราชได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิต

ร่วมจัดทำแผนพัฒนาจุดเรียนรู้ต้นแบบ เมื่อวันที่ ๑๒ ก.ค. ๒๕๖๔ นายสำเริง ชูแก้ว วุฒิอาสา จ.พัทลุง ต้อนรับเจ้าหน้าที่ สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง ในการจัดทำแผนพัฒนาจุดเรียนรู้ต้นแบบ “โครงการส่งเสริมแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่” (๕ ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่) ณ ศูนย์เรียนรู้บ้านสวนพอเพียง หมู่ที่ ๑๔ ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว โดยการสาธิตและฝึกทำโรงเรือนปลูกสวนครัวแบบยกแคร่ และปุ๋ยหมักอินทรีย์

ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

เตรียมความพร้อมเปิดศูนย์เรียนรู้ศาสตร์พระราช พลเอก วินัย ทันศรี และนางนุชนารถ ทันศรี วุฒิอาสา จ.ลำพูน ร่วมกับพลตรี บุญเย็น อินทวงศ์ แม่ทัพน้อยที่ ๓ และคณะผู้แทนศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ ลงพื้นที่เยี่ยมชมการเตรียมความพร้อมเปิดศูนย์เรียนรู้ศาสตร์พระราช ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหนองอู (อ.อุ้มผาง) ต.เมืองนะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ในด้านความพร้อมทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย สำหรับเด็กปฐมวัยในพื้นที่พิเศษภาคเหนือ โดยเริ่มดำเนินการในโรงเรียน ดชด. สังกัด กก.ตชด. ๓๓ จำนวน ๙ แห่ง เมื่อวันที่ ๒๙ มิ.ย. ๖๔

มอบเกียรติบัตรและทุนการศึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ ก.ค. ๒๕๖๔ นางสันติยา ไชยศรีชลธาร ประธานวุฒิอาสา และอุปนายกพุทธสมาคม และวุฒิอาสา จ.สุพรรณบุรี เป็นประธานในพิธีมอบเกียรติบัตรให้แก่ นักเรียนที่มีความประพฤติดีเด่น และมอบทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียน และนักศึกษา จำนวน ๘ ทุน ทุนละ ๑,๐๐๐ บาท ณ พุทธสมาคม จ.สุพรรณบุรี

ด้านการสาธารณสุขและสังคมสงเคราะห์

ร่วมประชุมสมัชชาสุขภาพ นายสุทธิธรรม เลขวิวัฒน์ ประธาน วุฒิอาสา จ.ระยอง ร่วมประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัดระยอง เรื่อง “พลังพลเมืองตื่นรู้ สู้วิกฤตสุขภาพ” โดยให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกัน ฝ่าวิกฤตโควิด-๑๙ อาทิ การส่งเสริมให้กลุ่ม/เครือข่าย/องค์กรชุมชน ทำงานร่วมกับภาครัฐ และหน่วยงานในพื้นที่ จัดหายาจากภูมิปัญญา แพทย์แผนไทย การเรียนรู้การผลิตยาให้สามารถนำมาใช้รักษาผู้ป่วย การรวมกลุ่มผลิตอาหารการเกษตรที่ปลอดภัยสำหรับการบริโภคในครัวเรือน ตลอดจนพัฒนากองทุนในการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิต ณ สำนักงานเกษตร จ.ระยอง เมื่อวันที่ ๖ ก.ค. ๒๕๖๔

ร่วมบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์ วุฒิอาสา จ.นครราชสีมา จัดทำโครงการ “พลังน้ำใจวุฒิอาสาธนาคารสมอง นครราชสีมาต้านวิกฤตโควิด-๑๙ ด้วยการร่วมบริจาคเงินเพื่อสนับสนุน การทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ รพ.มหาสารนครราชสีมา อาทิ ชุด PPE เมื่อวันที่ ๑๐ ก.ค. ๒๕๖๔

บริจาคสิ่งของให้ผู้กักตัว เมื่อวันที่ ๑๓ ก.ค. ๒๕๖๔ น.ส.ประภาพร วัฒนประไพวงศ์ และนายศิลาบิชัย อันอยู่ วุฒิอาสา จ.นทบุรี นำข้าวสาร อาหารแห้ง ไข่ น้ำมัน น้ำปลา สบู่ น้ำ และของใช้ที่จำเป็น ให้กับผู้เดือนร้อนในการกักตัว และกลุ่มผู้เสี่ยงแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในชุมชน อ.บางกรวย

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม

จัดทำแผนบริหารจัดการแหล่งมรดกโลก วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เมื่อวันที่ ๒๔ มิ.ย. ๒๕๖๔ วุฒิสภาฯ จ.นครศรีธรรมราช ร่วมประชุมเรื่องการจัดทำแผนบริหารจัดการแหล่งมรดกโลก วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จ.นครศรีธรรมราช ณ ห้องประชุมพุทธสมาคม

สมัชชาและตลาดนัดคุณธรรม นายเฉลิม อภิวิาท ประธาน วุฒิสภาฯ และรองประธานสภาวัฒนธรรม จ.พระนครศรีอยุธยา ร่วมประชุมออนไลน์งานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้แนวคิด “ชาวอยุธยา มีวินัย ใส่ใจประโยชน์ส่วนรวม” โดยมี นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๒๐-๒๑ ก.ค. ๒๕๖๔

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รับมอบปุ๋ยหมักผักตบชวา พระปลัดสุรเชษฐ์ สุรเชษฐ เจ้าอาวาสวัดโตนด และวุฒิสภาฯ จ.นนทบุรี (บางกรวย-กฟผ.) รับมอบปุ๋ยหมักผักตบชวาจากโรงไฟฟ้าพระนครเหนือ เพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ในศูนย์เรียนรู้ชีวิติวิถีวัดโตนด เมื่อวันที่ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๔

พัฒนาและเสริมสร้างกลไกการขับเคลื่อนเครือข่ายทสม. เข่งพื้นที่ เมื่อวันที่ ๖ ก.ค. ๒๕๖๔ น.ส.สุชาดา พากเพียรกิจวัฒนา วุฒิสภาฯ จ.นนทบุรี และประธานเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ร่วมประชุมผ่านระบบออนไลน์ เรื่อง “การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกการขับเคลื่อนเครือข่าย ทสม. เข่งพื้นที่ กลุ่มจังหวัดลุ่มน้ำภาคกลาง ๑๕ จังหวัด” โดยบรรยายการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และนำเสนอโครงการกำจัดขยะในชุมชน การอนุรักษ์คูคลอง การประสานภาคีเครือข่าย และการเชื่อมโยงกับท้องถิ่น/ท้องที่ เพื่อจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ๑๕ จังหวัดภาคกลาง

ด้านอื่น ๆ

ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนกิจกรรมสภาองค์กรชุมชน เมื่อวันที่ ๒ ก.ค. ๒๕๖๔ ดร.วิทยา เจียรพันธ์ ประธานวุฒิสภาฯ และ นางสมพร เกิดแก่น รองประธาน วุฒิสภาฯ จ.นนทบุรี ร่วมประชุม “คณะทำงานขับเคลื่อนกิจกรรมสภาองค์กรชุมชนตำบล จ.นนทบุรี” ณ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชตำบลบางสีทอง อ.บางกรวย

ติดตามโครงการพิพิธภัณฑสถานเรียนรู้ชาวจีน (ตะรุเตา) เมื่อวันที่ ๑๔ ก.ค. ๒๕๖๔ **นายพงษ์จักรกรฤษณ์ สิทธิบุศย์ ประธานวุฒิสภา จ.สตูล** ร่วมประชุมคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล ตำบลคลองชุต เพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ของเทศบาล ตำบลคลองชุต รวมทั้งติดตามโครงการพิพิธภัณฑสถานเรียนรู้ชาวจีน (ตะรุเตา) และโครงการถนนสายโคกพยอม ๔๐๐ ณ ห้องประชุม เทศบาลตำบลคลองชุต และ**ร่วมประชุมคณะกรรมการจังหวัด**และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดสตูล โดยนายเอกรัฐ หลีเส้น ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน ซึ่งได้นำเสนอเพลง “ฟ้าห้วงไย” ครบ ๒๑ ปี ณาการสมอง และเชิญชวนข้าราชการที่จะเกษียณสมัครเป็นวุฒิสภา ณ ศาลากลางจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๗ ก.ค. ๒๕๖๔

ติดตามการดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เมื่อวันที่ ๒๐ ก.ค. ๒๕๖๔ **นายเริ่ม เพชรศรีวุฒิสภา พัทลุง และกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด** ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โครงการตามรายการงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ใน ๔ พื้นที่ ได้แก่ อบต.ผาละมี ทต.ดอนทราย อ.ปากพะยูน และ อบต.ทุ่งนารี ทต.ป่าบอน อ.ป่าบอน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนในพื้นที่ทราบถึงมาตรการป้องกันและแก้ไขการแพร่เชื้อไวรัสโควิด-๑๙ เชิงรุก สิทธิเด็กและเยาวชน คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ในช่วงวิกฤตโควิด-๑๙

การจัดรายการวิทยุของวุฒิสภา

❖ **สุรินทร์ นายฉัตรชัย ชุมชุม ประธาน และวุฒิสภา จ.สุรินทร์** รวมทั้งภาคีเครือข่ายภูมิปัญญาในท้องถิ่น จัดรายการ **“เสียงคนสุรินทร์”** ทุกวันพุธและวันศุกร์ เวลา ๑๐.๑๕-๑๑.๐๐ น. ซึ่งสามารถรับฟังผ่านออนไลน์ได้ที่เฟซบุ๊กแฟนเพจ สวท.สุรินทร์ และรายการ **“ร่วมคิด ร่วมทำ จากวุฒิสภาสนาการสมอง จังหวัดสุรินทร์”** ทุกวันเสาร์ เวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) จ.สุรินทร์ FM 97.5 MHz โดยให้ความรู้หลากหลายด้าน เช่น เทคโนโลยีด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาอาชีพ แนะนำแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

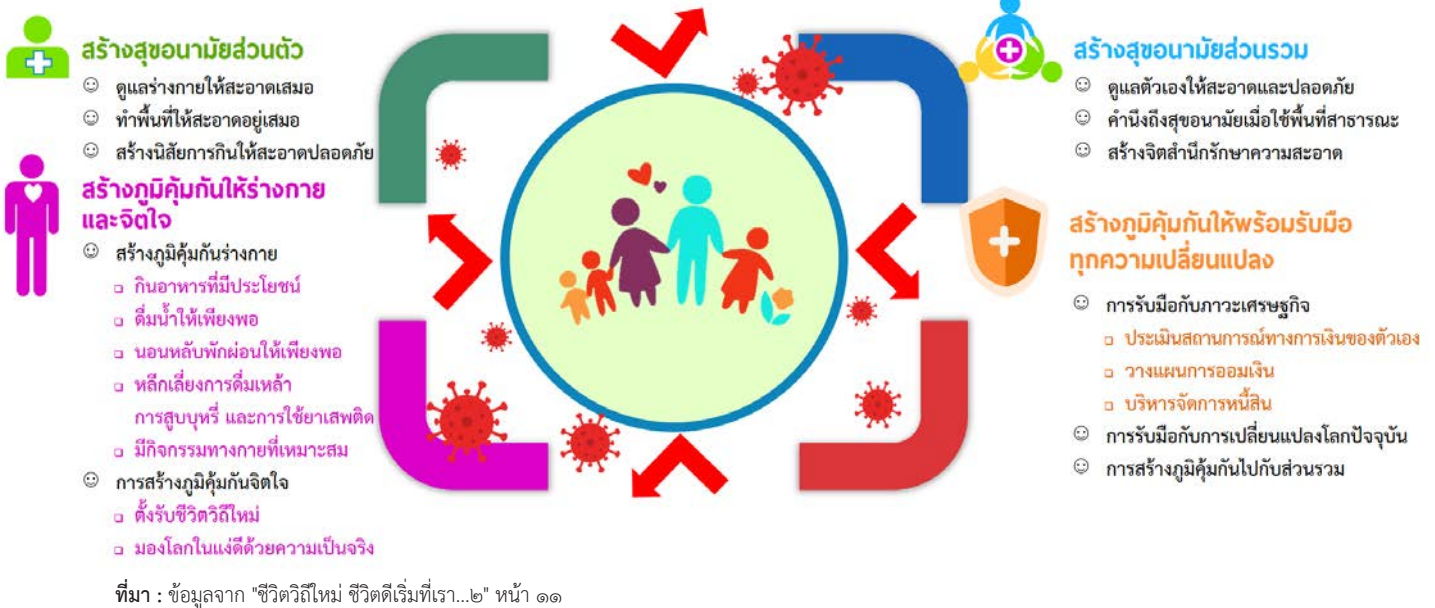
❖ **นครศรีธรรมราช นายภาสวัต รัตนศรี ประธานวุฒิสภา จ.นครศรีธรรมราช** จัดรายการ **“วุฒิสภาชวนร่วมเสริมไทยด้วยธรรม”** ทาง สวท.นครศรีธรรมราช FM 93.5 MHz ทุกวันเสาร์ เวลา ๑๔.๑๐-๑๕.๐๐ น. ในการให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ เช่น ศิลปวัฒนธรรม การดำรงชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และอื่น ๆ เป็นต้น และ **นางมลินัน ญัฐศรีวัฒน วุฒิสภา จ.นครศรีธรรมราช** จัดรายการ **“คนไทยไม่ทนต่อการทุจริต”** ทาง สวท.นครศรีธรรมราช FM 93.5 MHz ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๙.๐๐-๑๐.๐๐ น. ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน และอื่น ๆ ทั้งนี้รับฟังผ่านออนไลน์ได้ที่เฟซบุ๊กแฟนเพจ สวท.นครศรีธรรมราช

❖ **ราชบุรี นายสมชาติ เจริญวิลาศพงษ์ ประธานวุฒิสภา ราชบุรี** ร่วมกับภาคีเครือข่าย จัดรายการ **“เรื่องเล่าชาวเมืองโอ่ง”** ทาง สวท.ราชบุรี AM 1593 KHz ทุกวันอังคาร เวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. เกี่ยวกับสุขภาพ คุณภาพชีวิต และอื่น ๆ โดยสามารถรับฟังผ่านออนไลน์ได้ที่ <http://www.prd.emworkgroup.co.th/th/radio/audio/category/rid/66>

“ ๔ แนวคิดสร้างชีวิตวิถีใหม่ให้รอดพ้นจากโควิด-๑๙ ”

การปรับรูปแบบ การใช้ชีวิตและพฤติกรรม ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

วุฒิสภาฯ ท่านใดต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน องค์ความรู้ รวมทั้งข้อคิดเห็นต่างๆ สามารถส่งมาที่

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔๖๒ ถ.กรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. ๑๐๑๐๐ หรือ

✉ brainbank@nesdc.go.th ☎ ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๑๒, ๓๕๑๖, ๓๕๒๔

📄 ๐-๒๒๘๒-๔๑๕๘, ๐-๒๒๘๑-๖๑๒๗ 📱 Brainbank NESDC-ธนาคารสมอง สภาพัฒน์ <http://brainbank.nesdc.go.th>

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน

ใบอนุญาตที่ ๑๔/๒๕๖๑

ปณ.ฟ.ทำเนียบรัฐบาล

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- ☐ ๑. จำหน่ายไม่ชัดเจน
- ☐ ๒. ไม่มีเลขที่บ้านตามจำหน่าย
- ☐ ๓. ไม่ยอมรับ
- ☐ ๔. ไม่มีผู้รับตามจำหน่าย
- ☐ ๕. ไม่มารับภายในกำหนด
- ☐ ๖. เลิกกิจการ
- ☐ ๗. ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- ☐ ๘. อื่นๆ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ธนาคารสมอง กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม

๔๖๒ ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๒-๔๑๕๘ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๔๑๕๘, ๐-๒๒๘๑-๖๑๒๗ เว็บไซต์ <http://brainbank.nesdc.go.th>